

Kiedy stykamy się z tak agresywnym, szokującym swą zuchwałością kłamstwem i manipulacjami, którymi codziennie stara się nas oszołomić machina propagandy i zemsty (tego, który przegrał wybory prezydenckie w 2005 roku), można stracić nadzieję na możliwość i jakkolwiek sens rozmowy z ludźmi o różnych poglądach.

Nie możemy się jednak poddawać. Warto rozmawiać. O ile tylko jest dobra wola: gotowość do rozmowy, bez której nie może być Rzeczypospolitej, może być tylko państwo policyjne. Warto wracać do rozmowy, jak długo naprzeciwko siedzą ludzie zainteresowani wymianą opinii, choćby konfrontacją poglądów, a nie trybiki wspomnianej maszyny, której jedynym celem jest zniszczyć przeciwnika. Dlatego podejmuję wciąż, z uporem takie próby rozmowy. I cieszę się, że jest ona możliwa. Ostatnio miałem taką okazję do dyskusji z nowomianowanym dyrektorem Muzeum Historii Polski, prof. Marcinem Napiórkowskim. Klub Jagielloński stworzył forum tej debaty, a jej tematem była polityka historyczna i jej nowy test: 1000-lecie koronacji Bolesława Chrobrego. Czy warto wracać do orła z czekolady, czy też trzeba jednak dostrzec potrzebę tego, co nazywał prof. Napiórkowski „turbopatriotyzmem” – a ja (i tysiące innych) nazywają po prostu patriotyzmem? – To główny wątek naszej dyskusji. Bardzo zachęcam do jej wysłuchania: <https://www.youtube.com/watch?v=LtEp6dCK3PY>

Drugą okazję do takiej rozmowy stworzyła Akademia Myśli i Dialogu przy Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Tam miałem możliwość wymienić argumenty na temat dziedzictwa I Rzeczypospolitej – z najbardziej radykalnym krytykiem tegoż dziedzictwa, profesorem Janem Sową, autorem głośnej przed laty pracy „Fantomowe ciało króla. Peryferyjne zmagania z nowoczesnością”. Czy Polska w ogóle stworzyła cokolwiek wartościowego, ważnego dla kultury powszechnej, bodaj europejskiej, przed XIX wiekiem?

To pytanie postawił prof. Sowa jako zdeklarowany marksista broniąc stanowczo negatywnej odpowiedzi. Ja przedstawiłem argumenty na rzecz tezy, że jednak dziedzictwo I RP to nie tylko niewola, ciemnota i zacofanie. Kto ciekaw, posłucha. Także bardzo do tego zachęcam, a dziękuję serdecznie obu moim Rozmówcom za spotkanie: <https://www.youtube.com/watch?v=Su92QtmP0B4>

Autor

prof. Andrzej Nowak

Historyk, publicysta, sowietolog, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierownik pracowni Dziejów Rosji i ZSRR w Instytucie Historii PAN.